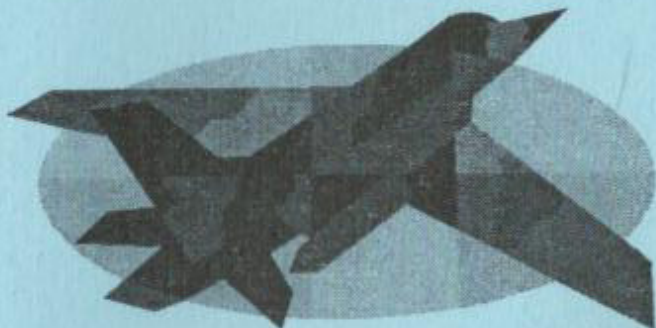

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

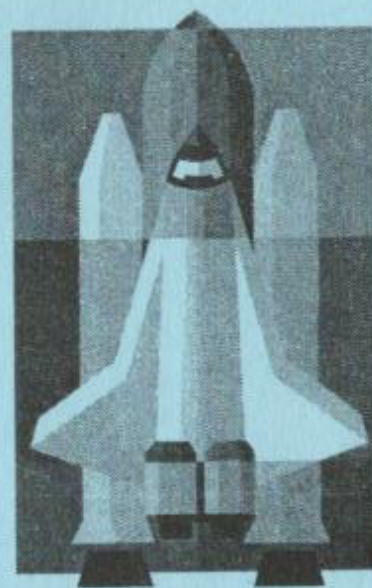

МАТЕРІАЛИ

III Всеукраїнської науково-практичної конференції

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ**

19-20 лютого 2008 р.

Київ 2008

УДК: 009 (082)

Актуальні проблеми психології діяльності в особливих умовах: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції 19-20 лютого 2008 р. / за заг. ред. О.В.Петренка, О.М.Ічанської. – К.: НАУ, 2008. – 144 с.

Містить матеріали доповідей щорічної науково-практичної конференції з проблем психології діяльності в особливих умовах.

Організаційний комітет

Голова оргкомітету:

В.П. Харченко, д-р тех.н., проф., проректор з наукової роботи
Національного авіаційного університету

Заступник голови оргкомітету:

О.В. Петренко, к.психол.н., доц., завідувач кафедри
авіаційної психології, заступник директора з наукової роботи
Гуманітарного інституту НАУ

Члени оргкомітету:

проф. Л.Ф. Бурлачук
доц. Т.В. Вашека
доц. О.М. Долгова
ст. викл. В.В.Злагодух
доц. О.М. Ічанська
проф. Г.В.Ложкін

проф. О.Р. Малхазов
доц. О.М. Назарук
доц. Л.В. Помиткіна
доц. О.В. Сечейко
проф. В.О. Татенко
доц. С.М. Хоружий

Секретаріат конференції

В.В.Злагодух (голова секретаріату)
Е.І.Кологривова
О.В.Івачевська

Рекомендовано до друку вченою радою Гуманітарного інституту НАУ (Протокол №4 від 14 лютого 2008 р.)

© Національний авіаційний університет, 2008

Олександр Малхазов

д. психол. н., м. Київ

До проблеми використання новітніх психофізіологічних технологій у системі профвідбору

Існуючі сьогодні у світовій практиці способи діагностики в системі профвідбору не відповідають сучасним вимогам достатності й повноти науково-методичного й матеріально-технічного забезпечення. Питома вага „людського фактору” в причинах техногенних катастроф, помилок при виконанні службових обов’язків тощо постійно збільшується. Дефіцит часу для прийняття креативних рішень зростає в геометричній прогресії, а методи профвідбору залишаються базуватися на застарілих методологічних підходах і способах реєстрації психологічних та психофізіологічних параметрів. Варто також вказати й на відсутність планомірної професійної підготовки й перепідготовки фахівців із проведення профвідбору, науково-дослідних центрів, що здійснюють не тільки розробку й впровадження в практику новітніх приладів і комплексів, але й підготовку, і перепідготовку відповідних фахівців. Фактично відсутня планомірна система створення банків даних, на основі аналізу яких професійно, на належному науковому рівні здійснювалася б рестандартизація існуючих, розробка й стандартизація нових тестів і “тестових батарей”, написання й видання відповідних методичних посібників, навчальної й довідкової літератури тощо.

На відміну від існуючих систем організації й проведення профвідбору Казенне Підприємство “Центральне конструкторське бюро “Арсенал” (КП “ЦКБ “Арсенал”) разом з Національним авіаційним університетом (НАУ) розробили багатоканальний комп’ютерний діагностичний дослідницький комплекс ДИК 01.0. для проведення професійного відбору кадрів. Аналогів у світовій практиці не існує. Діагностичний дослідницький комплекс ДИК 01.0. складається з: – системного блоку; – двох дисплеїв (на одному відображається інформація для респондента, на іншому – термінова інформація у вигляді математичних розрахунків і графіків для експерта, що контролює хід і якість виконання респондентом

тестового завдання). На дисплеї респондента є фотодатчик, що реєструє час затримки розгортання інформації. До складу ДИК 01.0. входять також блоки: - реєстрації латентних часів зорово-моторних реакцій і показань теплінг-теста, реєстрації точності відтворення заданих часових відрізків, показників реакції респондента на об'єкт, що рухається (у трьох режимах); - фіксації критичної частоти миготінь (у двох режимах); - реєстрації шкірно-гальванічної реакції синхронно з реєстрацією голосових повідомлень (відповідей респондента на питання експерта).

Діагностичний дослідницький комплекс ДИК-01.0. працює в режимі експрес-діагностики (20-30 хв.); поточного контролю (2-3 час.); поглибленої діагностики - до 8 годин. У комплексі реалізовані наступні можливості: - реєстрація психофізіологічних, індивідуально-типологічних та особистісних характеристик індивіда, ступеня прояву емоційної напруги при реагуванні на значущій для нього стимульний матеріал; - обробка й аналіз отриманих результатів за допомогою авторських програмних засобів і методів математичної статистики; - одержання необхідної й достатньої інформації для формулювання висновку про професійну придатність, особливості функціонального стану й готовності респондента ефективно виконувати покладені на нього обов'язки; - побудова й контроль психоконсультаційної та психокорекційної роботи й т. ін.; - збереження отриманої інформації в базі даних з метою уточнення стандартів існуючих і розробки нових методик, якісного здійснення психологічного забезпечення діяльності. Перелік параметрів, які діагностуються за допомогою комплексу, дозволяє зробити якісний спец. відбір виконавців для діяльності в особливих умовах. Виявлені за допомогою комплексу закономірності діяльності функціональних систем респондента дозволяють створювати принципово нові підходи до конструювання тренажерів, систем, керованих людиною в дефіциті часу тощо. У перспективі передбачається розробка й серійний випуск багатоканального групового (на 8, 16, 24, 32 робочих місць) автономних і стаціонарних комп'ютерних діагностичних комплексів.